

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОСНОВА КОРМОВОЇ БАЗИ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН

спеціальність	204 технологія виробництва і переробки продукції тваринництва; 201 Агронімія; 133 Галузеве машинобудування	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Не обмежено	факультет	біотехнологій
освітній рівень	Не обмежено	кафедра	технологій тваринництва і птахівництва

ВИКЛАДАЧ

Шабля Володимир Петрович

Вища освіта – спеціальність зоотехнія

Науковий ступінь – доктор сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.02.01 – розведення та селекція тварин

Вчене звання – професор кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва

Досвід роботи – більше 37 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- досвід роботи в Інституті тваринництва Національної академії аграрних наук України – 26 років;
- керівник та виконавець 23 держбюджетних науково-дослідних проектів у галузі тваринництва;
- опубліковано 216 наукових та навчально-методичних праць зі тваринництва, у тому числі: 9 монографій, 3 Державних книги племінних тварин, 12 патентів та авторських свідоцтв, 4 Національних стандарти України, більше 20 методичних розробок;
- керівник та виконавець понад 30 науково-практичних договорів з удосконалення технологій у тваринницьких підприємствах України;
- член Спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій тваринницького напрямку, експертних та методичних комісій, редколегій фахових журналів тощо;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон 0661702214,
0671862310

електронна пошта shabliavladimir@gmail.com

дистанційна підтримка Moodle, Zoom

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у студентів компетентностей з питань технологій організації кормової бази для сільськогосподарських тварин, кормовиробництва, вирощування, заготівлі, зберігання, використання, приготування та згодовування кормів для тварин різних видів та напрямів продуктивності.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, аналіз презентацій, фото- і відеоматеріалів, дискусії, пошукові, проблемні та дослідницькі методи навчання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> розуміння принципів організації та використання кормової бази для сільськогосподарських тварин (ЗК3, ЗК4, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ФК1, ФК3, ФК4, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК12, ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН10, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН20) / поточний контроль, оцінка дослідницьких навичок, результативності вирішення проблем, участі в дискусіях, модульний контроль, підсумковий контроль здатність аналізувати і обирати оптимальні для конкретних умов тваринництва кормові культури та корми, способи їх вирощування, заготівлі, зберігання, приготування та згодовування з огляду на можливості забезпечення кормової бази, обладнання, фахового супроводу тощо (ЗК3, ЗК4, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ФК1, ФК3, ФК4, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК12, ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН10, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН20) / поточний контроль, оцінка дослідницьких навичок, результативності вирішення проблем, участі в дискусіях, підсумковий контроль здатність використовувати відмітні особливості різних кормових культур, видів кормів, галузей тваринництва для забезпечення високої ефективності аграрного виробництва, підвищення урожайності сільськогосподарських культур та продуктивності сільськогосподарських тварин, диверсифікації ризиків (ЗК3, ЗК4, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ФК1, ФК3, ФК4, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК12, ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН10, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН20) / поточний контроль, оцінка дослідницьких навичок, результативності вирішення проблем, участі в дискусіях, модульний контроль, підсумковий контроль здатність забезпечувати умови для виробництва, заготівлі й ефективного використання якісних, поживних, екологічно безпечних кормів з метою отримання високої продуктивності тварин та високоякісної тваринницької продукції (ЗК3, ЗК4, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ФК1, ФК3, ФК4, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК12, ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН10, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН20) / поточний контроль, оцінка дослідницьких навичок, результативності вирішення проблем, участі в дискусіях, модульний контроль, підсумковий контроль
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні заняття; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	активна участь в опрацюванні дослідницьких та пошукових завдань, у вирішенні проблемних ситуацій, в дискусіях, командній роботі, обґрунтовані відповіді на питання викладача під час занять та модульного контролю
Умови зарахування	вільне зарахування, не потребує додаткових навичок та знань

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	<p>ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК8. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ФК1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу.</p> <p>ФК3. Здатність використовувати знання з основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів для формування кормової бази підприємства.</p> <p>ФК4. Здатність до складання раціонів для різних видів і статево-вікових груп тварин та організації їх нормованої годівлі з урахуванням наявних фінансових та ресурсних обмежень.</p> <p>ФК6. Здатність застосовувати базові знання економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.</p> <p>ФК7. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції скотарства.</p> <p>ФК8. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції свинарства.</p> <p>ФК9. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції птахівництва.</p> <p>ФК12. Здатність аналізувати господарську діяльність підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН1. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва.</p> <p>ПРН2. Навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва.</p> <p>ПРН3. Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій.</p> <p>ПРН5. Забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ПРН6. Впливати на дотримання вимог щодо збереження навколишнього середовища.</p> <p>ПРН7. Здійснювати пошук, оброблення та узагальнення інформації із застосуванням сучасних інформаційних технологій.</p> <p>ПРН9. Обирати раціональні технології заготівлі, виробництва та зберігання кормів.</p> <p>ПРН10. Здійснювати нормовану годівлю тварин.</p> <p>ПРН12. Застосовувати закони економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.</p> <p>ПРН13. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва молока та яловичини.</p> <p>ПРН14. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій виробництва свинини.</p> <p>ПРН15. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції птахівництва.</p> <p>ПРН16. Впроваджувати і використовувати на практиці науково обґрунтовані технології виробництва і переробки продукції тваринництва.</p> <p>ПРН20. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.</p>
--------------------	---	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ПОЖИВНІ РЕЧОВИНИ ТА ГОДІВЛЯ ТВАРИН

Лекція 1.	Поживні речовини. Поживність рослинних і тваринних кормів.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Порівняння хімічного складу та біологічних особливостей живлення тварин і рослин.	Самостійна робота	Зоотехнічний аналіз кормів та сучасна схема оцінки кормів.
		ПЗ 2	Роль білків і вуглеводів у гомеостазі рослин і тварин.		Роль води, жирів, мінеральних і біологічно активних речовин у гомеостазі рослин і тварин.
Лекція 2.	Норми годівлі та основи розробки раціонів.	ПЗ 3	Типи травлення у тварин. Конверсія поживних речовин із рослин у тваринницьку продукцію.		Особливості годівлі жуйних, тварин з однокамерним шлунком, птахів, хижаків, риб, бджіл.
Лекція 3.	Принципи забезпечення тварин кормами.	ПЗ 4	Технології доставки, приготування, роздавання та згодовування кормів.		Технічні засоби для забезпечення годівлі тварин.

Модуль 2. КОРМОВИРОБНИЦТВО ТА ТЕХНОЛОГІЇ КОРМІВ

Лекція 4.	Класифікація та види кормів.	ПЗ 5	Зелені корми та шляхи їх раціонального використання	Самостійна робота	Кормова база та її роль в організації годівлі тварин. Облік і оцінка якості різних видів кормів.
		ПЗ 6	Методи консервування кормів.		Чинники, які обумовлюють кількість та якість кормів.
Лекція 5.	Принципи організації заготівлі та зберігання основних видів кормів.	ПЗ 7	Технології заготівлі та зберігання сіна, соломи і фуражного зерна.		Споруди, техніка, обладнання, розхідні матеріали для заготівлі і зберігання кормів.
		ПЗ 8	Технології заготівлі та зберігання силосу, сінажу, корнажу.		Приготування зернових кормів і комбікормів.
Лекція 6	Кормові добавки та відходи переробки сільськогосподарської продукції.	ПЗ 9	Використання жому, пивної дробини, барди та меляси в годівлі тварин.	Макуха, шріт, білково-вітамінно-мінеральні добавки в раціонах тварин.	

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Вінюков О.О., Горбатих В.В., Дубін Р.А., Марков Р.В., Пархоменко Л.І., Сенчук Н.Д., Скурідін В.Л., Тимчук В.М., Халін С.Ф., Шабля В.П. Школа Фермерства 2.0: практичний poradник. – 2-ге вид., доп. – Сєвєродонецьк, 2021. – 380 с.
2. Зінченко О.І. Кормовиробництво: навчальне видання. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: Вища освіта, 2005. – 448 с.
3. Ібатуллін І.І., Башенко М.І., Жукорський О.М. та ін. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин. – 2016. – 300 с.
4. Кравчук В.І., Луценко М.М., Мечта М.П. Прогресивні технології заготівлі, приготування і роздавання кормів: науково-практичний довідник. – Київ: Фенікс, 2008. – 104 с.
5. Петриченко В.Ф., Кулик М. Ф., Ібатуллін І.І. та ін. Виробництво, зберігання і використання кормів: навч. посіб. – Вінниця: Діло, 2005. – 472 с.
6. Проваторов Г.В., Проваторова В.О. Годівля сільськогосподарських тварин. - Суми: Університетська книга, 2004. – 509 с.
7. Сироватко К.М., Зотько М.О. Технологія кормів та кормових добавок: навчальний посібник. – Вінниця: ВНАУ, 2020. – 263 с.
8. Царенко О.М., Троценко В.І., Жатов О.Г., Жатова Г.О. Рослинництво з основами кормовиробництва: навч. посібник / за ред. О.Г. Жатова. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2003. – 384 с.
9. Шабля В.П. Технології скотарства: чинники ергономічності та ефективності: монографія (видання друге, перероблене і доповнене). – Харків: ФОП Мезіна, 2018. – 224 с. – ISBN 978-617-7577-19-4.

Методичне забезпечення

1. Баланчук І.М. Конспект лекцій з дисципліни «Кормові ресурси у тваринництві» для студентів ОКР «Магістр» спеціальності 8.09010201 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Навчальне видання. – НУБІП України. – Київ, 2015. – 342 с.
2. Германенко О.М., Шабля В.П., Ткачова І.В. Методичні рекомендації для практичних занять з дисципліни «Технологія виробництва продукції тваринництва» зі студентами спеціальностей: 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітнім рівнем «бакалавр» // Харків: ФОП Мезіна, 2017. – 12 с.
3. Єрмакова Л.М., Івановська Р.Т., Шевніков М.Я. Кормовиробництво: навчальний посібник / За редакцією Л.М. Єрмакової. - К., 2008. – 396 с.
4. Шабля В.П. Навчально-методичний комплекс по навчальній дисципліні «Технологія виробництва молока та яловичини» // Харків: Луганський НАУ, 2016. – 57 с.
5. Шабля В.П., Германенко О.М., Шахова Ю.Ю., Ткачова І.В., Берестова Л.Є., Василець В.Г., Золотарьова С.А. Технологія виробництва продукції тваринництва. Навчально-методичний посібник / за загальною редакцією доктора сільськогосподарських наук В.П. Шаблі. – Харків: ФОП Панов А.М., 2019. – 240 с. ISBN 978-617-7722-41-9

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за два модуля
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на питання модуля
		до 30	усні відповіді на практичних заняттях
		до 20	результати засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.